

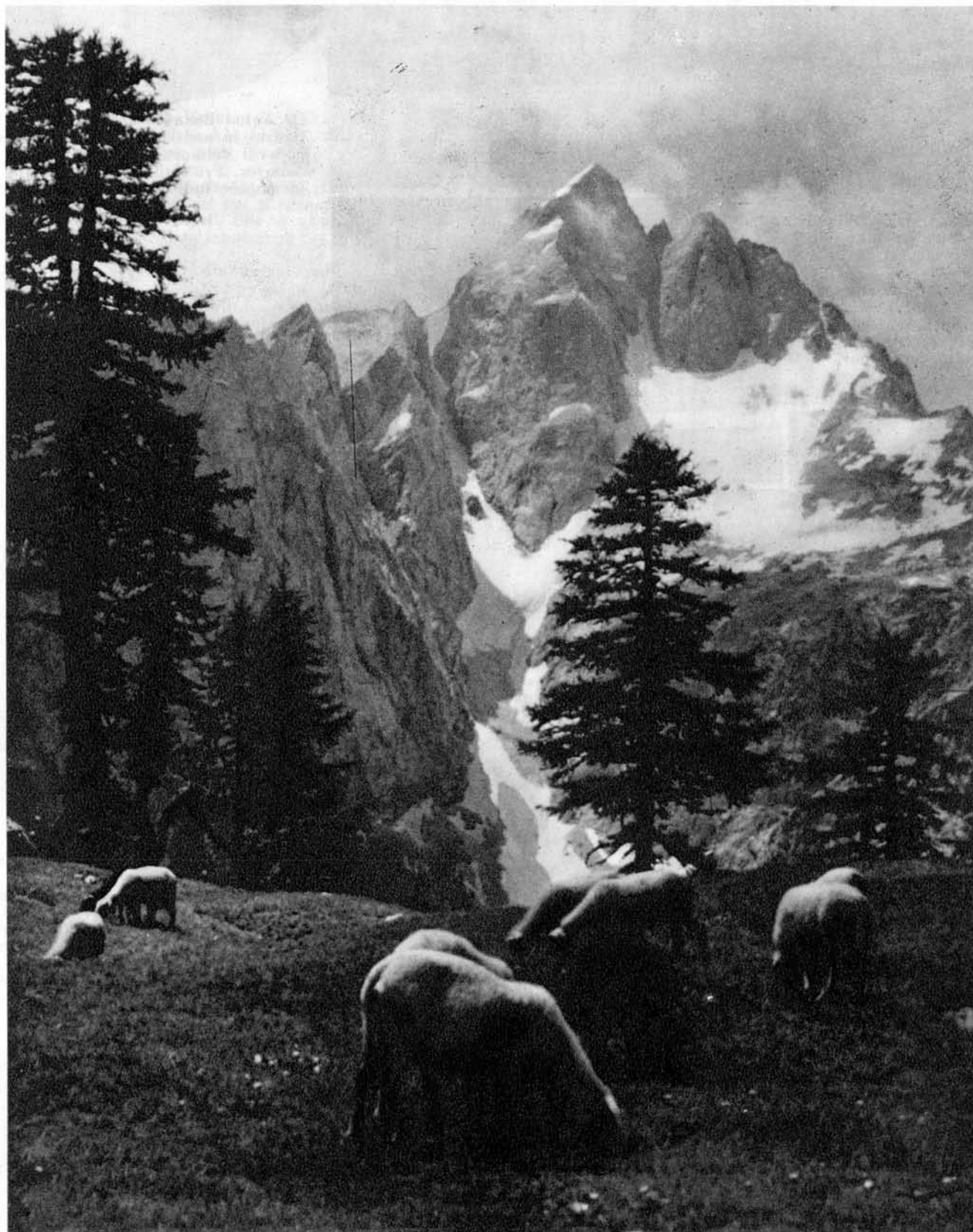
ILUSTRIRANI SLOVENEČ

. T E D E N S K A . P R I L O G A . S L O V E N C A .

Leto VI

27. julija 1930

Štev. 30

Jalovec s Slemena

(Foto Skerlep, Ljubljana)

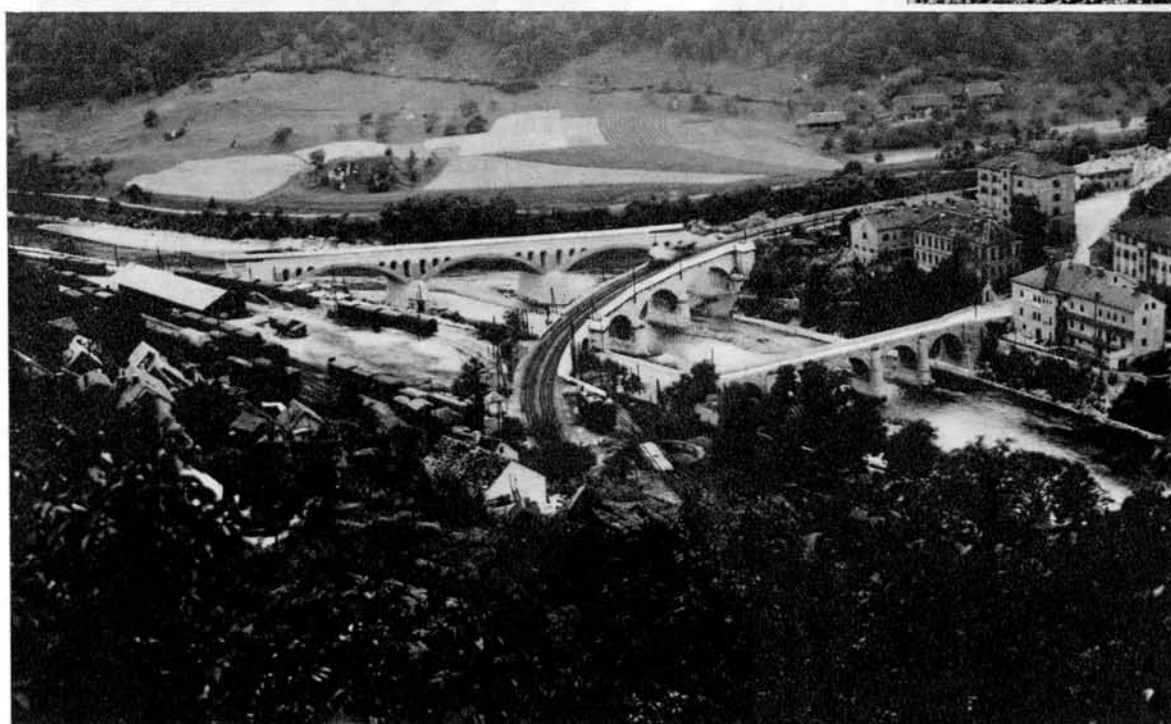
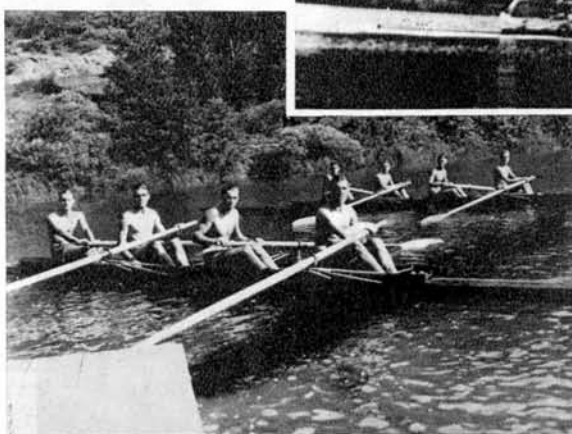
Monumentalna palača nove tehniške fakultete v Belgradu, ki je baje sedaj največja zgradba na Balkanu. Slične palače rastejo v Belgradu po vojni kakor gobe po dežju. Zazidavajo se stotine milijonov.

Četvorka Dunava vozi skozi cilj pred Gusarjem.

Z velikih veslaških tekem za državno prvenstvo na Bledu.

Na levi: Dve četvorki Gusarja iz Splita in Dunava iz Pančeva pred startom.

Gasilci, darilo češkoslovaške gasilske zveze našemu kralju Aleksandru ob priliki vseslovenskega gasilskega kongresa, ki se vrši prihodnji teden v Ljubljani.

Na levi:

Pogled na Zidani most s starima dvema in novim mostom (zadnji), ki direktno veže progo Ljubljana—Zidani most—Zagreb. Dela pri novem mostu, ki bo izredno velikega prometnega pomena, se bližajo svojemu koncu.

Dr. Anton Bonaventura Jeglič, škof ljubljanski in nadškof garelenski. Medalja v naravni velikosti, ki jo je izdelal prof. A. Sever. Pri ljubljanski Prosvetni zvezi je mogoče tudi naročiti bronaste odливke te medalje.

Na levi: Odsek oltarnih strežnikov Prosvete pri Sv. Krištofu v Ljubljani ob priliki procesije sv. Rešnjega Telesa. Za dečki vidimo p. Konstantina Vrankarja, p. Kazimirja Zakrajška (duhovni upravitelj pri Sv. Krištofu) in ameriškega novomašnika p. Jožefa Čagrama.

Spodaj: Avtobusni promet se je v zadnjih par letih tudi po Sloveniji že jako lepo razvil, vendar bi bilo potrebnih še celo vrsto novih zvez. Spodnja slika nam kaže običajni dnevni prizor pred Figovčevo gostilno v Ljubljani, odkoder hite avtobusi neprestano proti Gorenjski in proti Posavju.

Spodaj: Narodna noša Hrvatov iz češko-slovaške, katerih živi še kakih 3000 na južnem Moravskem ob meji Avstrijske-Gradišanske. Naši brnski akademiki, zbrani v društvu »Jugoslavija«, so jih pretekli mesec obiskali in jim predavali ter zapeli nekaj nar. pesmi. Bili so sprejeti jako gostoljubno.

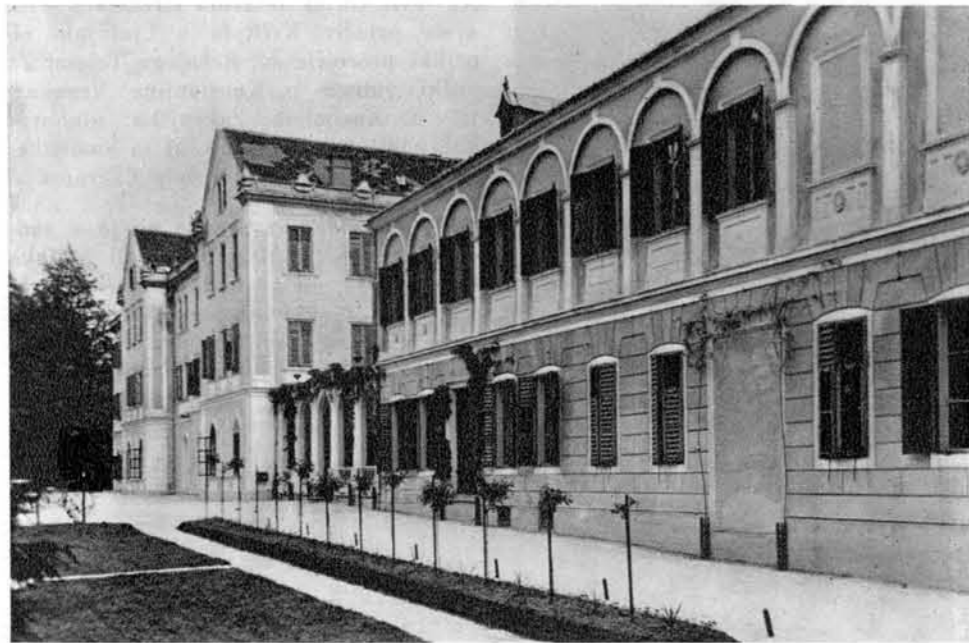
Spodaj na desni: Terezija Fras sredj svojih hčera in vnukinj. Navedena je majhna posestnica v župniji Kapele pri Radencih, kjer še vedno krepko sama gospodari, čeprav je dopolnila že — 88 let.

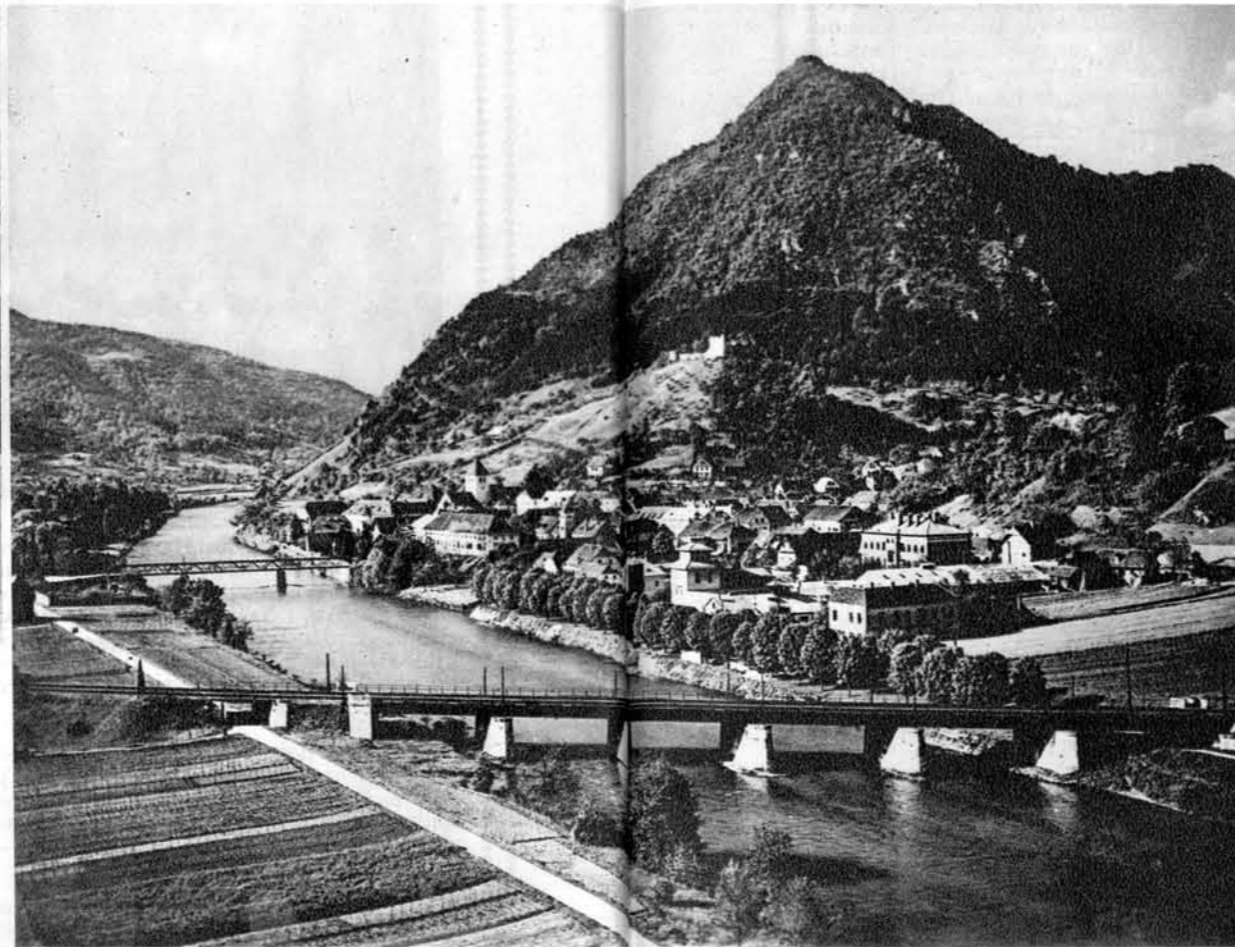
Spodaj na levi: Udeleženci kmetijsko-nadalj. šole na Jezeru pri Prešerju s svojimi požrtvovalnimi učitelji. Fantje so z veliko ljubeznijo in zanimanjem obiskovali šolo, ki je trajala 5 mesecev in dosegla tudi jako lepe uspehe.

Ljubezniva družba.

Pogled na Zdraviliški dom v Laškem

Terasa in del Zdraviliškega doma v Laškem

Naša zdravilišča in letovišča: Laško ob Savinji

Radio-termalno kopališče v Laškem prišelju je letos na novo renovirano in preurejeno. Predvsem je renoviran kopališki del, tako da kopalni bazen in kabine dosegajo najvišjo mero higijene, prikljivosti in ugodja. Novo zunanje lice so dobile tudi prostorne hotelske sobe, ki so večinoma na novo opremljene. Krasen park in senčnat drevored okrog kopališkega poslopja nudi vsem obiskovalcem prijeten odpoitek. Radio-Therma Laško postaja z vsakim dnem bolj privlačno kopališče, ker nudi poleg zdravilnih toplih vrelecev tudi najidealnejšo priložnost za klimatsko zdravljenje. Saj je vsa dolina okrog Laškega že leta sem priznana kot prijetno letovišče z milim podnebjem, prekrasno okolico, ki nudi priložnost za lepe sprehode in izlete ter idealnim kopališčem ob Savinji. Savinja doseže poletni do 28°C in je znana kot najprijetnejša reka za kopanje. Kraj Laško po svoji klimi res prav »laško«.

Sloves kopališča in zdravilišča v Laški pa so razširili preko meja zdravilni, močno radio-aktivni termalni vreleci. Ti vreleci slovejo po svojih zdravilnih učinkih že mnogo stoletij. Znano je, da je že l. 1818 preiskoval zdravilno moč teh vrelecev štabni zdravnik dr. Riedl, ki je prvi popisal lego in bistvo termalnih vrelecev. Najbolj obširno sta se bavila s proučevanjem vrelecev pred tremi desetletji univ. profesorja dr. St. Noc in dr. A. vitez pl. Schön-Perlashof, ki sta domnevala, da se nahaja v vodi nepopolna električna sila, ki povzroča izredno zdravilno moč. Radioaktivnost visoke stopnje je ugotovil šele univ. prof. dr. Fr. Bubanovič iz Zagreba, ki je o svojih raziskovanjih podrobno poročil.

Visoka radioaktivnost toplih vrelecev (°C) ima izredne učinke pri zdravljenju raznih vrst revmatičnih obolenj, pri boleznih sklepov, živčnih boleznih, ženskih boleznih, slabokrvnosti, kroničnih vnetjih itd. Kopanje v topli vodi je omogočeno v prostornem bazenu (70 m²) v treh velikih, higiensko opremljenih kabinah in še v štirih manjših kopelih. Zdravljenje se vrši pod zdravniškim nadzorstvom, ki omogoča vsakomur pravilno zdravljenje. V kopališču je na razpolago tudi maser. Posebni prostori omogočajo pacientom počivanje po izvršenih kopelih.

V zdravilišču pa je poskrbljeno tudi za vsakovrstna razvedrila in udobnosti, ki napravijo bivanje v kopališču prijetno in kratkoročno. Da je skozi vse leto, v glavni in zimski sezoni, prvovrstna kuhinja, ni potrebno posebej omenjati. Kljub vsej udobnosti so v zdravilišču priznane nizke cene, ki omogočajo zdravljenje tudi manj premožnim slojem. Vsa pojasnila glede cen in bivanja v toplicah daje tudi brezplačno: Uprava Radio-Therme v Laškem.

Na desni:
Terasa Zdraviliškega doma v Laškem

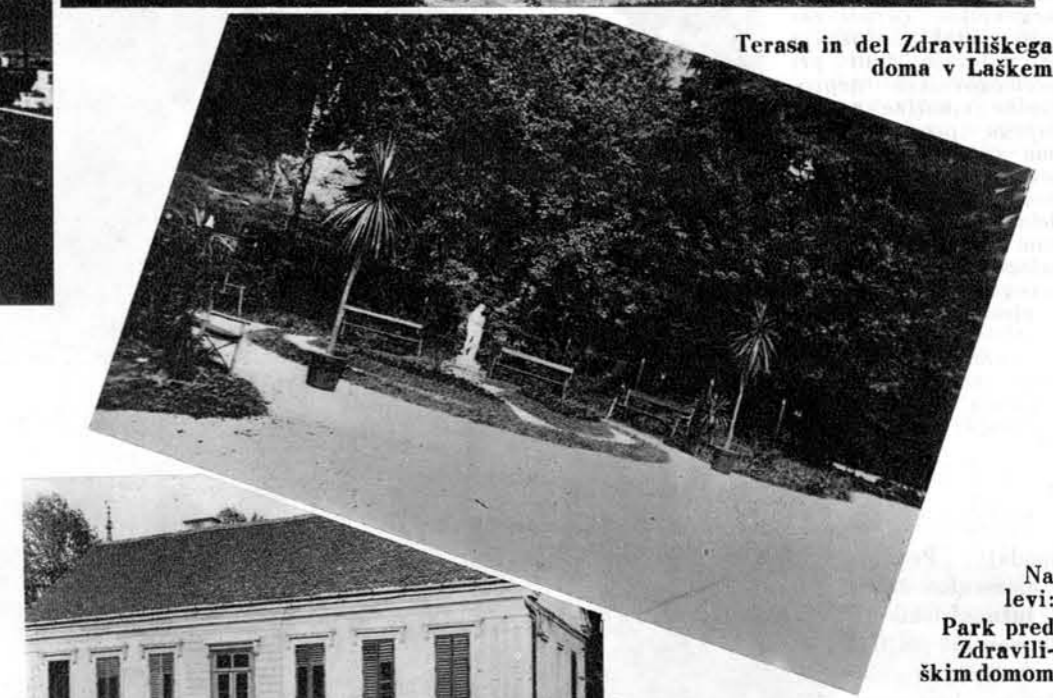
Plesna dvorana v Zdraviliškem domu.

Pogled na celotno zdravilišče v Laškem z najbližjo okolico.

Na levi:
Hodnik v Zdraviliškem domu z vhodi v kabine.

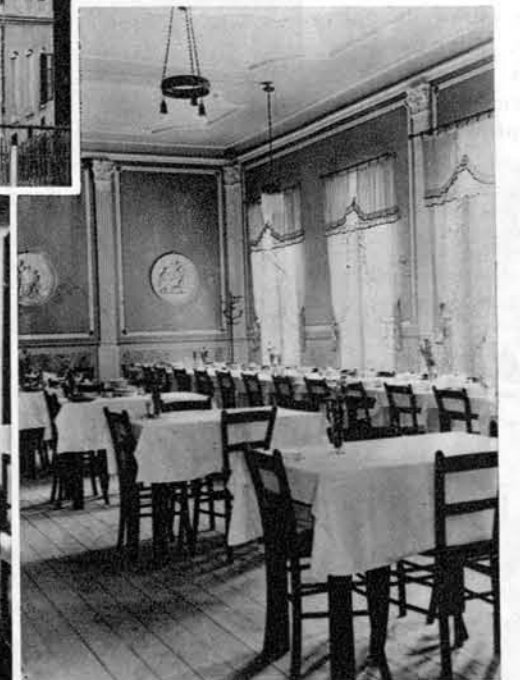

Na levi:
Park pred Zdraviliškim domom

Vila Savinja za zdraviliške goste v Laškem.

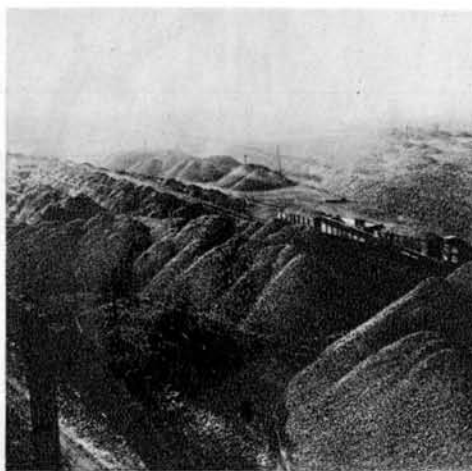
Na desni:
Pogled v eno izmed malih zdraviliških kabin.

Jedilnica v Zdraviliškem domu v Laškem.

Razne zanimivosti in posebnosti

Na desni: Brezposelnost je danes skoro v vseh kulturnih državah glavni socialni in gospodarski problem. Posebno prizadete so od te nesreče Anglija, Nemčija, Združene države, Avstrija i. dr., kjer so milijoni brez dela in jela. Kjer je organizirano moderno skrbstvo za brezposelne, je preprečena vsaj največja beda prizadetih, toda po bolj zaostalih državah umirajo stotisoči nedolžnih otrok od lakote. Ni ga namreč za delavca in njegovo družino katastrofalnejšega udarca nego je brezposelnost. Zgornji sliki nam nazorno kažeta že zunanjo podobo po pokrajinah, kjer vlada brezposelnost. Na prvi vidimo ogromne zaloge premoga pri enem samem westfalskem premogovniku. Zaradi zastoja ostale industrije se nabirajo tudi pri premogovnikih nepregledne množine neprodanega premoga, kar ima za posledico omejevanje kopanja premoga in odpuščanje delavcev. Druga slika nam pa kaže neizmerne zaloge neprodanega surovega bombaža v angleških skladiščih.

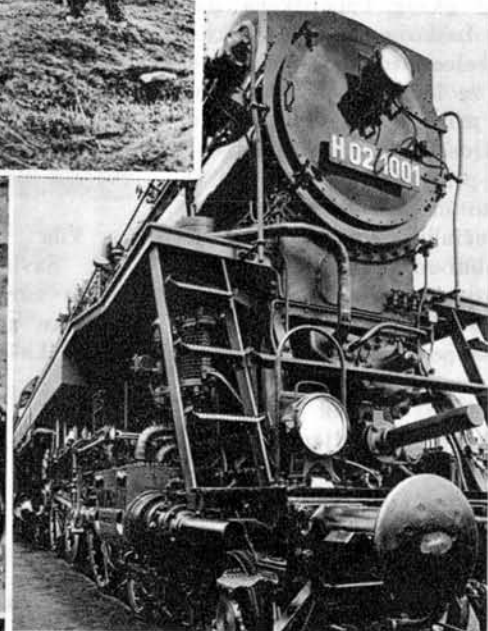

Na levi: Železnice za gašenje gozdnih požarov

v Ameriki, kjer naredi ogenj v gozdovih vsako leto milijarde škode. Da to čim bolj omejijo, so sestavili posebno opremljene brzovlake, ki na prvo obvestilo odhite na ogroženo ozemlje in skušajo požar udušiti. Naša slika nam kaže tak brzovlak južne pacif. železnice sredi gorečih gozdov.

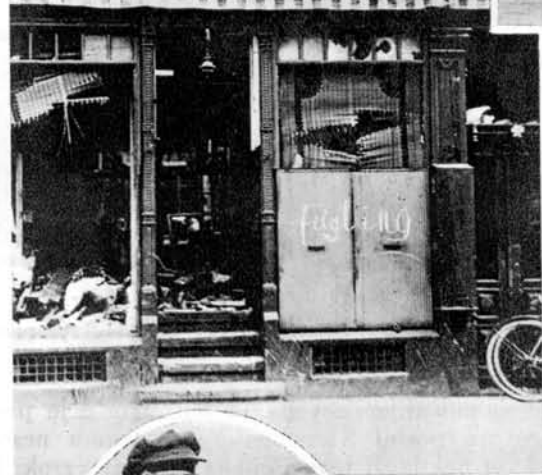
Na levi: Shetlandski poniji, ki so na Angleškem tako priljubljeni, letajo pozimi v svoji domovini kot divji okrog, kjer jih nihče ne nadzira.

Spodaj: Pranje diamantov na južnoafriških diamantnih poljih. V ospredju se vidi skupina, ki izpira iz peska diamante, zadaj na desni so pa hribčki že preiskanega in izpranega peska.

Najnovejša velikanska nemška lokomotiva, ki proizvaja 100—120 atmosfer pritiska in ki so jo za poizkus uvedli na nemških drž. železnicah.

Spodaj: Po izpraznitvi Porenja, ki so ga zapustili Francozi predčasno, hoteč s tem pokazati svojo iskreno voljo, živeti v prijateljskem sosedstvu z Nemčijo, so nemški fašisti takoj navalili na hiše vseh onih Nemcev, ki so živeli v prijateljskih odnošajih s francoskimi oblastmi. Demolirali so mnogo trgovin in mnoge trpinčili tudi osebno. Vsi znaki kažejo, da stoje za temi frankofobskimi izgrede nemških šovinistov italijanski fašisti. Verjetno je, da bodo ti dogodki skalili odnošaje med Nemčijo in Francijo. Spodnja slika nam kaže eno izmed takih demoliranih trgovin v Kaiserslauternu.

Mala Islandija je praznovala pred kratkim tisočletnico svoje državnosti. Ker je zvezana z realno unijo z Dansko, se je udeležil proslave tudi danski kraljevi par. — Naša slika nam kaže kraljevi par v spremstvu island. ministr. predsednika Thorallssona ob prihodu v glavno mesto Reykjavik.

Italija je v svrhu omiljenja velike brezposelnosti započela obsežna zasilna dela. Zgornja slika kaže gradnjo velikih namakalnih kanalov med Modeno in Ferraro.

Na levi: Najstarejši zemljan je najbrže Turek Zaro Agha, 156 let stari pristaniški delavec v Carigradu. Ker ni pokusil vse življenje alkohola, ga je najela neka ameriška protialkoholna organizacija za propagandno turnejo po Ameriki.

Pristanek zmagovalca Atlantika, Kingsforda, na Novi Fundlandiji. Slika nam kaže njegovo »Južno zvezdo«, obdano od radovedne in navdušene množice.

Na levi: Odkritje spomenika papežu Piju XI, ki se je vršilo pred kratkim v papeževem rojstnem mestecu Desio pri Milanu. Neobičajni dogodek, da se odkrije spomenik še živemu papežu, nam dokazuje izredno priljubljenost sedanjega sv. očeta.

zelena

rdečerjava

karmin

rjava

ultramarin

lila

rjava

siva

lila

temnorozasta

zelena

Naš filatelistični kotiček

Belgija. Dobrodelne znamke v korist protituberkulozne lige. Prva vrsta je iz l. 1928., druga vrsta iz l. 1929.

modra

A. Derental:

19

Singapurska krasotica

Povest

»Baš na tega Kitajca!« je pritrdil Kiersten.

»Ali smem natančneje zvedeti o tej zadevi?«

»Seveda! Do tega imate popolno pravico, če boste pri tem tudi udeleženi. Ta stavec ima še tovariša, svojega vrstnika. Oba skupaj bivata v jami, ki sva jo zdaj obiskala. Oba sta zadnja, še živa svečenika nevarne in grozne, skrivnostne kitajske verske ločine. Njeno delovanje so angleške oblasti prepovedale, ker so ti nauki krvoločni in za javnost prenevarni. Čim izve policija, da bivata oba starca tu, na angleškem področju, bosta takoj zaprta! V tej jami varujeta v posebnem skrivališču zaklade pristašev teh nauk, dragocenosti, s katerimi sta morala pobegniti iz Kitajske, ko so oblasti tam zaprle njih svetišče. Verujte, da mi je dobro znano, kaj skrivata, in kje je vse skrito. Bodite prepričani, da postanemo mi vsi premožni, jako premožni ljudje, če se polastimo zaklada!«

»Kdo pa so 'mi vsi', o katerih govorite?«

»Vi, moja malenkost, Campbell, ki bi rad postal neodvisen od svojega očeta, ker se stari gospod ne more posebno ogrevati za njegovo življenje. Tudi Pablo Morales je denarja potreben in kljub svojim zmožnostim iz tehničnih razlogov ne more priti do njega po drugih potih.«

»A, tako je ta stvar!« je na tihem pomislil Rahmanov in je nedolžno vprašal: »Torej sta Vam na poti samo dva starca? Enega sem videl, in po tem lahko sklepam, da sta oba brezpomočna, betežna. In vi ste trije, imate dva krepka, mlada prijatelja. Čemu bi Vam bilo potem potrebno moje sodelovanje?«

»Vaše sodelovanje? Seveda je potrebno!« je prvič v teku razgovora postal Kierstenov glas nekam nestrpen. »Kot rojak in nekdanji tovariš imam vendar vzrok, želeli Vam boljše življenje. Razen tega zaupam v Vas, ker Vas dobro poznam, in pričakuje nas nadvse težavna naloga. Stvar je vse bolj zapletena, kakor se morebiti na prvi pogled zdi! Razen tega je upoštevati še eno okolnost: nujno potrebno bo odstraniti tudi onega tibetanskega paglavca, Ši-Ho mu je ime, ki naju je peljal v to luknjo. Ši-Ho je samostanski novinec in je zdaj za strežaja pri varuhih zaklada. Pripravljen nam je pomagati. Obljubiti sem mu moral del plena za pomoč, ker bi sicer lahko preprečil zaroto. A če dobi denar, nas bo brez dvoma izdal, da uide možnemu maščevanju: v sličnih zadevah ne poznajo Kitajci nobene šale. Morebiti pa bi izrabljaj svojo vednost, da bi vedno zopet izsiljeval novo plačilo za molk. Nikoli ne bi imeli pred njim miru! Mislim, da vam je sedaj zadeva popolnoma jasna?«

»Torej je deček tudi obsojen na smrt?«

»Na vsak način!«

Oba sta obmolnila. Rahmanov je skrivaj pogledal Kierstena, dasi ta itak ne bi mogel v temi opaziti njegovega pogleda. Saj je videl komaj visoko senco, ki je neslišno korakala poleg njega.

»Kakor satan!« je pomislil Rahmanov.

»Torej?« je nekoliko sekund pozneje vprašal Kiersten.

»Dovolite mi, prosim, da vse premislim. Jutri Vam sporočim svoj končnoveljavni odgovor.«

»Kdaj?«

»Kadar hočete! Lahko se pri Vas oglasim.«

»Zjutraj odidem in me dopoldne ne bo doma. Rajši se jaz oglasim pri Vas, preden pojdem v gledališče k predstavi. Ali ste prosti, recimo, ob sedmih zvečer?«

»Prosim!«

Na tem se je razgovor končal. Molče sta prikoralata do neke predmestne ulice, kjer je bilo že mogoče dobiti rikše.